

KPC

Nowelizacja 2019
Pytania i odpowiedzi
Ustawa o kosztach sądowych
w sprawach cywilnych

Maciej Grzegorz Plebanek, Maciej Rzewuski

NOWELIZACJA KPC 2019

KPC

Nowelizacja 2019

Pytania i odpowiedzi

Ustawa o kosztach sądowych
w sprawach cywilnych

Maciej Grzegorz Plebanek, Maciej Rzewuski

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 21 sierpnia 2019 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Paulina Staniszevska-Chudzik

Opracowanie redakcyjne i łamanie

JustLuk

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8187-512-7

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Rozdział 1

Reforma Kodeksu postępowania cywilnego – odpowiedzi

na pytania (Maciej Rzewuski)	9
1. Kiedy przewodniczący będzie mógł zwrócić pełnomocnikowi pismo bez wezwania do usunięcia braków?	9
2. Czy sąd będzie mógł odrzucić bez wezwania środek zaskarżenia złożony przez profesjonalnego pełnomocnika?	10
3. Jaki będzie skutek nieobecności każdej ze stron na posiedzeniu przygotowawczym?	10
4. W jakim przypadku przewodniczący będzie mógł zwrócić pismo wniesione jako pozew bez żadnych dalszych czynności i bez wcześniejszego wezwania do usunięcia braków?	11
5. W jakiej sytuacji powództwo będzie mogło zostać oddalone na posiedzeniu niejawnym jako oczywiście bezzasadne?	12
6. Czy profesjonalny pełnomocnik będzie mógł być wezwany do podania podstawy prawnej roszczenia?	13
7. Czym jest plan rozprawy i co może zawierać?	14
8. Czym jest nadużycie prawa procesowego i jaki jest jego skutek procesowy?	15
9. Kiedy sąd będzie mógł pominąć dowody i czy musi wskazywać podstawę prawną?	16
10. Jakie są nowe warunki formalne wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku?	17

11. Czy sąd będzie mógł wydać zaskarżalne postanowienie na posiedzeniu niejawnym bez sporządzenia uzasadnienia?	17
12. Jak sąd postąpi z zażaleniem złożonym jedynie dla zwłoki?	18
13. W jakim terminie sprawa gospodarcza będzie mogła być przekazana przez inny funkcjonalnie wydział sądu sądowi gospodarczemu i odwrotnie?	19
14. Czym jest i jakie ma funkcje umowa dowodowa w postępowaniu gospodarczym?	20
15. Czy umowa dowodowa będzie musiała być zawarta w sposób wyraźny, czy może być np. częścią ogólnych warunków umów stosowanych przez przedsiębiorcę?	21
16. Jakie sprawy będą rozpatrywane przez sądy gospodarcze? ...	22

Rozdział 2

Przeciwdziałanie nadużyciu prawa procesowego w związku z reformą KPC – pytania z webinaru

<i>(Maciej Grzegorz Plebanek)</i>	25
1. Sąd ma badać sprzeczność działania z celem konkretnego uprawnienia – jak sugeruje proponowana klauzula – czy też z „celem procesu”?	25
2. Jak ocenić składanie pism procesowych napisanych w całości mikroskopijną czcionką (np. wysokość 6 pkt) – czy można ocenić taki sposób redakcji w ramach obowiązku z art. 3 k.p.c., a po nowelizacji jako nadużycie prawa procesowego?	26
3. Pozew został napisany ręcznie, a nie na komputerze, przez co jest niemal niemożliwy do odczytania. Jak może to zostać ocenione przez sąd?	26
4. Czy pismo procesowe bez podpisu może być ocenione jako nadużycie?	27
5. Czy brak podania wartości sporu będzie można ocenić jako nadużycie prawa procesowego? Chodzi o sytuację, w której powód domaga się ochrony dla roszczenia, którego wysokości nie określił.	28
6. Jak sąd oceni, czy pozew jest pozorny?	28

7. Jak w kontekście nadużycia prawa potraktować sytuację, w której strona przez 4 lata doprowadza do przedłużania się postępowania, w stosunkowo oczywistej sprawie (brak zapłaty za faktury), przez wnoszenie wniosków w zakresie zwolnienia jej od kosztów postępowania sądowego, jak również pozbywa się organów uprawnionych do reprezentowania?	29
8. Jak rozumieć „okoliczności dotyczące sprawy”?	30
9. W jaki sposób oceniać oczywistą bezzasadność w kontekście skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem i jej subsydiarności względem skargi nadzwyczajnej?	31
10. Jak wygląda stwierdzenie prawomocności wyroku, jeśli pozwany działa w ramach łańcucha zażaleń, a sąd zgodnie ze zmienionymi przepisami pozostawi takie zażalenie bez dalszych czynności (np. gdy zażalenia zostają złożone na etapie postępowania apelacyjnego i dotyczą postanowienia o odrzuceniu apelacji)?	31
11. Czy w ramach łańcucha zażaleń można uwzględnić, a w konsekwencji negatywnie ocenić też zażalenia na zarządzenia?	32
12. Przy potrąceniu dowód istnienia potrącannej wierzytelności obciąża potrącającego, a w praktyce tego, kto powołuje się na wierzytelność objętą oświadczeniem o potrąceniu i na wynikający z tego oświadczenia zarzut potrącenia. Sąd ocenia, czy udowodniono to potrącenie. W jakim celu wprowadzono dodatkowy wymóg źródła dowodu?	32
Ustawa z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 785 ze zm.)	35

Rozdział 1

REFORMA KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO – ODPOWIEDZI NA PYTANIA

1. Kiedy przewodniczący będzie mógł zwrócić pełnomocnikowi pismo bez wezwania do usunięcia braków?

W dotychczasowym stanie prawnym przewodniczący mógł (i nadal może) zwrócić pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, bez wezwania o uiszczenie opłaty. Warunkiem było (i jest), aby pismo podlegało opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu (art. 130² § 2 k.p.c.).

Ustawą z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469) dodano art. 130^{1a} k.p.c., w myśl którego jeżeli pismo procesowe wniesione przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną RP nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, przewodniczący zwraca pismo stronie bez wzywania do jego poprawienia lub uzupełnienia. Mylne oznaczenie pisma lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go we właściwym trybie. W zarządzeniu o zwrocie pisma wskazuje się braki, które stanowią podstawę zwrotu (§ 1 i 2). W terminie tygodnia od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma strona może je wnieść ponow-

nie. Jeżeli pismo to nie jest dotknięte brakami, wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek ten nie następuje w przypadku kolejnego zwrotu pisma, chyba że zwrot nastąpił z powodu braków uprzednio niewskazanych (§ 3 przepisu).

2. Czy sąd będzie mógł odrzucić bez wezwania środek zaskarżenia złożony przez profesjonalnego pełnomocnika?

Zgodnie z projektowanym art. 130^{2a} § 1 k.p.c. wniesiony przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną RP środek zaskarżenia, który nie został należycie opłacony, sąd miał odrzucić bez wezwania do uiszczenia opłaty, jeżeli podlegał on opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Paragrafu 1 miało się nie stosować w sytuacji, gdy środek zaskarżenia był zawarty w pierwszym piśmie strony w sprawie lub gdy wysokość opłaty uległa zmianie na skutek sprawdzenia podanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia (§ 2).

Artykuł 130^{2a} k.p.c. nie został jednak wprowadzony do Kodeksu w wyniku nowelizacji z 4.07.2019 r.

3. Jaki będzie skutek nieobecności każdej ze stron na posiedzeniu przygotowawczym?

Zasadniczo udział stron i ich pełnomocników na posiedzeniu przygotowawczym jest obligatoryjny. Przewodniczący może jednak zwolnić stronę z obowiązku stawienia, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy uzna za wystarczający udział jej pełnomocnika (art. 205⁵ § 3 k.p.c.). Nadto przed rozpoczęciem posiedzenia przygotowawczego powód może wnieść o przeprowadzenie go pod swoją nieobecność, co będzie skutkowało opracowaniem planu rozprawy bez jego udziału. Co istotne, ustalenia zawarte w tak sporządzonym planie będą wiązały powoda w dalszym toku postępowania (art. 205⁵ § 4 k.p.c.).

Nieusprawiedliwione niestawiennictwo powoda na posiedzeniu przygotowawczym, w braku sprzeciwu obecnego na posiedzeniu po-zwanego, skutkuje umorzeniem postępowania i orzeczeniem o kosztach procesu jak przy cofnięciu pozwu (art. 205⁵ § 5 zdanie pierwsze k.p.c.). Niestawiennictwo powoda w rozumieniu przepisu należy rozumieć dosłownie, jako niestawiennictwo strony, a nie jej pełnomocnika. Niestawiennictwo powoda nie wywoła skutku w postaci umorzenia postępowania, jeżeli przewodniczący zwolni powoda od obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu przygotowawczym (art. 205⁵ § 3 zdanie drugie k.p.c.). Po rozpoczęciu takiego posiedzenia złożenie przez pełnomocnika powoda wniosku o przeprowadzenie posiedzenia przygotowawczego bez udziału strony, którą reprezentuje, jest niedopuszczalne (art. 205⁵ § 4 k.p.c. *a contrario*). Rygor przepisu łagodzi możliwość usprawiedliwienia przez powoda (w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu postanowienia o umorzeniu postępowania) swojego niestawiennictwa. Wówczas sąd uchyli postanowienie o umorzeniu i nada sprawie właściwy bieg (art. 205⁵ § 5 zdanie drugie k.p.c.).

Nieco łagodniejsze skutki przewidział ustawodawca dla niestawien-nictwa pozwanego. Sprowadzają się one do sporządzenia planu roz-prawy bez jego udziału. Ponadto istnieje możliwość obciążenia po-zwanego sankcją zwrotu kosztów postępowania na podstawie art. 103 § 3 k.p.c., z wyjątkiem przypadku, gdy jego niestawiennictwo zostanie usprawiedliwione (art. 205⁵ § 6 k.p.c.).

4. W jakim przypadku przewodniczący będzie mógł zwrócić pismo wniesione jako pozew bez żadnych dalszych czynności i bez wcześniejszego wezwania do usunięcia braków?

Przez wzgląd na fakt, że każdy pozew powinien precyzyjnie określać żądanie, pismo wniesione jako pozew, z którego nie będzie wynikało żądanie rozstrzygnięcia sporu o charakterze sprawy cywilnej, zostanie zwrócone bez żadnych dalszych czynności. Sankcją tę przewiduje wprost art. 186¹ k.p.c. Chodzi tu w szczególności o pisma bę-

Maciej Grzegorz Plebanek – doktor nauk prawnych; adwokat; autor publikacji w zakresie postępowania cywilnego.

Maciej Rzewuski – pracownik Katedry Postępowania Cywilnego na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, sędzia Sądu Rejonowego w Szczytnie (I Wydział Cywilny) delegowany do orzekania w Sądzie Okręgowym w Olsztynie (V Wydział Gospodarczy), wykładowca dla aplikantów adwokackich Okręgowej Rady Adwokackiej w Olsztynie, autor blisko 150 publikacji z zakresu szeroko rozumianego prawa cywilnego materialnego i procesowego.

Książka omawia najważniejsze zmiany Kodeksu postępowania cywilnego wprowadzone na mocy ustawy z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Zagadnienia zostały przedstawione w przystępnej formie pytań i odpowiedzi.

Autorzy odpowiadają m.in. na takie pytania, jak:

- Kiedy sąd będzie mógł pominąć dowody, i czy musi wskazywać podstawę prawną?
- Jakie są nowe warunki formalne wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku?
- Czy sąd będzie mógł wydać zaskarżalne postanowienie na posiedzeniu niejawnym bez sporządzenia uzasadnienia?
- Jakie sprawy będą rozpatrywane przez sądy gospodarcze?
- Czy pismo procesowe bez podpisu może być ocenione jako nadużycie?
- Jak sąd oceni, czy pozew jest pozorny?

Książka jest przeznaczona dla sędziów oraz profesjonalnych pełnomocników w sprawach cywilnych.

9788381875127 W01P01

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8187-512-7

9788381875127

CENA 39 ZŁ (W TYM 5% VAT)